

Ettevõtte varakindlustuse tingimused 1/2022

Kehtivad alates 01.03.2022

Käesolevad ettevõtte varakindlustuse tingimused (edaspidi tingimused) on osa Compensa Vienna Insurance Group, ADB Eesti filiaali, mille kaubamärgiks Eestis on Seesam (edaspidi Seesam) ja kindlustusvõtja vahel sõlmitud ettevõtte varakindlustuse lepingust.

SISUKORD

KINDLUSTUSE EESMÄRK.....	2
KINDLUSTATUD ESE	2
EHITIS	2
INVENTAR JA SEADMED	3
KAUP	4
KINDLUSTUSKOHT	4
KINDLUSTUSKAITSE VARIANDID	4
KINDLUSTUSJUHTUMID JA PIIRANGUD.....	5
TULEKAHJU	5
OTSENE PIKSELÖÖK.....	5
PLAHVATUS.....	5
ÕHUSÕIDUKI POOLT TEKITATUD KAHJU	5
TORUSTIKU LEKE	6
VARAVASTASED TEOD	6
TORM.....	7
KOGURISK	7
TÄIENDAVAD LISAKINDLUSTUSKAITSE VARIANDID	7
ÜLDISED VÄLISTUSED	9
KAHJU ÄRAHOIDMISEST, LAMMUTUS- JA KORISTUSTÖÖDEST NING ÕIGUSAKTIDEST TULENEVAD KULUD.....	12
KINDLUSTUSVÄÄRTUS JA KINDLUSTUSSUMMA	12
KINDLUSTUSHÜVITIS JA KAHJU HÜVITAMINE	13
KINDLUSTUSVÕTJA KOHUSTUSED.....	14
OHUTUSNÕUDED.....	15

KINDLUSTUSE EESMÄRK

Kindlustuslepingu eesmärgiks on hüvitada kindlustusjuhtumi tagajärjel kindlustatud eseme kadumise, hävimise või kahjustumise tõttu tekkinud kahju ning eraldi nimetatud kulud vastavalt käesolevatele tingimustele ja üldistele lepingutingimustele.

KINDLUSTATUD ESE

- 1 Kindlustatud esemeks on kindlustuspoliisile märgitud:
 - 1.1 ehitis;
 - 1.2 inventar ja seadmed;
 - 1.3 kaup;
 - 1.4 muu ese.

EHITIS

- 2 Ehitisena käsitletakse hoonet, hoone karp, siseviimistlust ning kindlustuskoha kinnistu piires asuvaid rajatisi.

Hoone

- 3 **Hoone** on maapinnaga kohtkindlalt ühendatud ja väliskeskkonnast katuse ja püsivate välispiiretega eraldatud siseruumidega ehitis ja selle olulised osad, sealhulgas:
 - 3.1 põhikonstruktsioonid, näiteks vundament, katus, sise- ja välisseinad, vahelaed, põrandad, trepid, uksed, aknad, rõdud;
 - 3.2 fassaad ja välisviimistlus;
 - 3.3 hoones püsivalt asuvad tehnosüsteemid, näiteks kütte-, jahutus-, vee- ja gaasivarustuse-, tulekustutus-, kanalisatsiooni- ja ventilatsioonisüsteemid, samuti süsteemide juurde kuuluvad juhtmed, torud, kanalid ja mahutid;
 - 3.4 hoones püsivalt asuvad nõrkvoolu- ja elektrivarustuse süsteemid ning side-, valve- ja helisüsteemid;
 - 3.5 hoone väliskülgedele või katusele paigaldatud raadio- ja teleantennid, valgustid, päikesepaneelid ja kliimaseadmete osad;
 - 3.6 konstruktsioonidega püsivalt ühendatud küttekolded ja korstnad;
 - 3.7 ruumide siseviimistlus;
 - 3.8 muud hoone funktsiooni täiendavad süsteemid ja seadmed, näiteks hoonet teenindav lift, sadeveetorud koos neid hoidvate kinnitustega.

Hoone karp

- 4 **Hoone karp** on maapinnaga kohtkindlalt ühendatud ja väliskeskkonnast katuse, püsivate välispiirete ja siseruumidega ehitis koos selle oluliste osadega (punkt 3), välja arvatud ruumide siseviimistlus (punkt 6).

Automaatselt kaasnev kindlustuskaitse hoone või hoone karbi kindlustamisel

- 5 Koos hoone ja hoone karbiga on automaatselt kindlustatud:
 - 5.1 **20 000 euro** ulatuses alakindlustust arvestamata järgmised kindlustuskoha kinnistu piires asuvad ja maapinnaga kohtkindlalt ühendatud rajatised: välisvalgustid, tõkkepuud, väravad, katusealused, piirdeaiad, lipumastid, reklaamrajatised ja kuni 20 m² suurused väikeehitised, näiteks varjualused, prügimajad, valvurihooned;
 - 5.1.1 Muid, punktis 5.1 loetlemata rajatisi saab kindlustada erikokkuleppel vastavalt punktidele 8-9.
 - 5.2 hoonet teenindavate tehnosüsteemide ja elektrivarustuse süsteemide hoonevälised osad kuni liitumispunktideni, kuid mitte kaugemale kui kinnistu piirini;
 - 5.3 **1000 euro** ulatuses hoone või rajatise väliskülgedele või katusele paigaldatud reklaamid ja hoone või rajatise klaasidele paigaldatud tekstid, maalingud ja kleepribad.

Siseviimistlus

- 6 **Siseviimistluseks** loetakse ehituslikult piiritletud ruumi ja ruumi juurde kuuluvaid hoone osi, mida saab muuta, kõrvaldada või lisada hoone püsivust ja välist kuju muutmata ning teiste hoone kaasomanike või valdajate õigusi kahjustamata. Siseviimistluseks loetakse:
- 6.1 põrandad, laed ja seinad kuni kandva konstruktsioonini ja nende katematerjalid, mittekandvad vaheseinad (sealhulgas klaasseinad), ripplaed, ruumide uksed ja aknad;
 - 6.2 ruumides püsivalt asuv veevarustuse- ja kanalisatsioonisüsteem ning auru- ja gaasitorustik kuni hoonesisese üldkasutatava ühenduskohani;
 - 6.3 ruumides püsivalt asuv elektriküsteem kuni hoonesisese üldkasutatava ühenduskohani;
 - 6.4 ruumide kütte-, ventilatsiooni-, side- ja valvesüsteemide need osad, millest on sõltuv ainult kindlustatud ruumide valdaja;
 - 6.5 sisseehitatud esemed, mida ei saa eraldada hoonet või eraldatavat eset oluliselt kahjustamata, näiteks püsivalt kinnitatud vannitoa- ja köögimööbel (välja arvatud integreeritud kodumasinad), sanitaartehnika, süvistatud valgustid;
 - 6.6 muud kokkulepitud ning poliisile märgitud ruumi osad.
- 7 Erikokkuleppel on võimalik teostatud tööde nimekirja alusel kindlustada renditud ruumidesse tehtud remondiinvesteeringuid. Remondiinvesteeringuteks on hoone või hoone osa siseviimistluse, samuti nende piirides oleva veevarustus-, kütte-, kanalisatsiooni-, elektrivarustus- ja sidesüsteemide ning kõigi nende konstruktsioonidesse kuuluvate püsivalt ühendatud esemete parendamiseks tehtud investeeringud.

Rajatis

- 8 **Rajatis** on maapinnaga püsivalt ühendatud ja inimtegevuse tulemusena valminud ehitis, mida ei loeta hooneks, hoone karbiks ega siseviimistluseks.
- 9 Erikokkuleppel saab kindlustada kasvuhooneid, skulptuure, palli- ja mänguväljakuid, prügikaste, ajutiselt paigaldatud rajatisi, tootmisrajatisi (näiteks pumba- ja katlamajad, alajaamad, ehitisega kohtkindlalt ühendamata päikesepaneelid, mahutid, reservuaarid) ning muid punktis 5.1 loetlemata rajatisi. Erikokkuleppe kohta tehakse vastav märge poliisile.

EHITISE VÄLISTUSED

- 10 Ilma erikokkuleppe ja sellekohase märketa poliisil ei ole ehitise kindlustatud esemeks:
- 10.1 seadmed, mis on ette nähtud majandustegevuseks ja ei ole ette nähtud hoone teenindamiseks;
 - 10.2 ehitismaterjal või muud ehitise osad, mis ei ole ehitisega püsivalt ühendatud, näiteks paigaldamist ootav või eemaldatud ehitismaterjal või hoone külge paigaldamist ootavad seadmed;
 - 10.3 ehitisealune pinnas;
 - 10.4 mistahes vesi või vedelik, sealhulgas kaevuvesi, tiikide ja muude veekogude vesi;
 - 10.5 kaid, muulid, laevateed, kanalid, süvendid, lüüsid ja muud vette ehitatud rajatised;
 - 10.6 hoone tehnosüsteemides asuv vedelik või gaas.

INVENTAR JA SEADMED

- 11 **Inventariks ja seadmeteks** loetakse kindlustuskohas asuvat ettevõttele kuuluvat materiaalselt vara, mis ei liigitu käesolevate tingimuste alusel ehitiseks ega kaubaks.
- 12 Inventari ja seadmete alla on liigitatud näiteks:
- 12.1 mööbel;
 - 12.2 väikevahendid, näiteks kontoritöös kasutatavad tarvikud, dekoratiivsed lillepotid (koos taimedega) ja muud sisekujunduslikud elemendid;
 - 12.3 kontortehnika, milleks on kontoritööks tarvitavad seadmed, näiteks süle- ja lauaarvutid, printerid ning nende käivitamiseks ja põhiülesannete täitmiseks vajalikud legaalsed operatsioonisüsteemid ja tarkvara;
 - 12.4 tootmiseseadmed, sealhulgas registreerimisele mittekuuluvad mootoriga varustatud seadmed ja töövahendid ning nende käivitamiseks ja põhiülesannete täitmiseks vajalikud operatsioonisüsteemid ja tarkvara.
- 13 Inventari ja seadmeid võib kindlustada kindlustatud esemete nimekirja alusel või ilma nimekirjata.

- 13.1 Kui kindlustusvõtja kindlustab inventari ja seadmeid nimekirja alusel, on kindlustatud nimekirja kantud ja kindlustuskohas asuv materiaalne vara, välja arvatud ehitised, kaup ja punktis 16 loetletud välistatud esemed.
- 13.2 Kui kindlustusvõtja kindlustab inventari ja seadmeid ilma nimekirjata, on kindlustatud kindlustuskohas asuv kogu materiaalne vara, välja arvatud ehitised, kaup ja punktis 16 loetletud välistatud esemed.
- 14 Inventari ja seadmete kindlustamisel on automaatselt **2000 euro** ulatuses kindlustuskaitse all lisaks kindlustuskohale ka Eesti Vabariigi territooriumi piires ettevõtte kontoritehnika, näiteks sülearvutid.

KAUP

- 15 **Kaup** on kindlustatud isikul raamatupidamislikult arvel (näiteks bilansis, kaupade laojäägi aruandes) olev tooraine ja -materjal ning pool- ja valmistoodang, mille kindlustatud isik on soetanud müügi eesmärgil ja/või mida kasutatakse kindlustatud isiku ettevõtte tootmisprotsessis ning mida ei loeta käesolevate tingimuste järgi ehitiseks, inventariks ega seadmeteks.

INVENTARI JA SEADMETE NING KAUBA VÄLISTUSED

- 16 Ilma erikokkuleppe ja sellekohase märketa poliisil ei kuulu kindlustatud esemete hulka:
 - 16.1 registreerimisele kuuluvad mootorsõidukid ning õhu- ja veesõidukid;
 - 16.2 tarkvara, mis ei ole vajalik seadmete käivitamiseks ja põhiülesannete täitmiseks, teave, litsentsid ja muu taoline vara;
 - 16.3 sularaha, väärtpaberid, dokumendid, sealhulgas käsikirjad, joonised, arhiivis hoitavad esemed;
 - 16.4 relvad, laskemoonad, lõhkeaine;
 - 16.5 taimed, loomad ning muud elusorganismid (välja arvatud kindlustuskohas asuvad dekoratiivsed poti-taimed);
 - 16.6 näidised või prototüübid, näituse eksponaadid, mudelid;
 - 16.7 skulptuurid, antiikse või kunstiväärtusega esemed, väärismetallist ja muust väärismaterjalist esemed;
 - 16.8 mittelegaalsed esemed.

KINDLUSTUSKOHT

- 17 Kindlustuskoht on kindlustuslepingus märgitud koht, kus kehtib kindlustuskaitse kindlustatud esemete suhtes.
- 18 Inventari, seadmete ja kauba kindlustuskohaks on kindlustuslepingus märgitud aadressil asuva ehitise siseruum(id). Kindlustuskaitse laieneb kindlustuskohas väljaspool ehitist territooriumil paiknevale kindlustatud esemele, kui antud ese on ette nähtud väljas kasutamiseks või hoidmiseks.
- 19 Inventari ja seadmete ning kauba kindlustuskaitse kehtib väljaspool kindlustuskohta vaid juhul, kui poliisile on tehtud sellekohane mäрге (välja arvatud punktis 14 nimetatud juhtudel).

KINDLUSTUSKAITSE VARIANDID

- 20 Kindlustuskaitse variantideks on tulekindlustus, pakettkindlustus ja koguriskikindlustus.
 - 20.1 **Tulekindlustuse variandi korral** hüvitatakse tulekahju, otsese pikselöögi, plahvatuse ja õhusõiduki riskide realiseerumise tõttu tekkinud kahjud vastavalt tingimuste punktidele 24-32.
 - 20.2 **Pakettkindlustuse variandi korral** hüvitatakse tulekahju, otsese pikselöögi, plahvatuse, tulekustutus-süsteemi rakendumise, õhusõiduki, varavastaste tegude, torustiku lekke ning tormi riskide realiseerumise tõttu tekkinud kahjud vastavalt tingimuste punktidele 24-43.
 - 20.3 **Koguriskikindlustuse variandi korral** hüvitatakse ootamatu ja äkilise sündmuse tõttu kindlustatud eseme kahjustumisest või hävimisest tekkinud kahju vastavalt tingimuste punktidele 24-47.
- 21 Lisaks on kindlustusvõtjal võimalik juurde valida täiendava kindlustusmakse eest järgmisi lisakindlustuskaitseid:
 - 21.1 **klaasi lisakaitse** (punktid 48-51);
 - 21.2 **üleujutuse lisakaitse** (punktid 52-53);
 - 21.3 **seadmerikke lisakaitse** (punktid 54-55);

- 21.4 **majandustegevuse jätkamise kulude lisakaitse** (punktid 56-57);
- 21.5 **üüritulu kaotuse nõude lisakaitse** (punktid 58-59).
- 22 Kindlustusvõtja valitud kindlustuskaitse variant ja erikokkuleppel lisakindlustuskaitse variant märgitakse poliisile.
- 23 Punktides 61-94 toodud välistused kehtivad kõigi kindlustuskaitse variantide korral, kui poliisile pole märgitud teisiti.

KINDLUSTUSJUHTUMID JA PIIRANGUD

TULEKAHJU

- 24 Hüvitatakse kahju, mille on tekitanud:
 - 24.1 tulekahju;
 - 24.2 tulekahjust tingitud suits;
 - 24.3 tulekustutustööd ja sprinklersüsteemi ootamatu ja äkiline tööle hakkamine.
- 25 Tulekahju on väljaspool spetsiaalset kollet toimuv kontrollimatu lahtise leegiga põlemisprotsess, mida iseloomustab kuumuse ja/või suitsu eraldumine ning millega kaasneb varaline kahju.

Tulekahju välistused

- 26 Hüvitamisele ei kuulu:
 - 26.1 elektriseadmele tekkinud kahju, mille põhjustas seadmesisesest lühisest alguse saanud tuli, mis ei väljunud nimetatud seadme piiridest;
 - 26.2 kahju, mille põhjustas kuumus ja suits, mis ei ole tingitud tulekahjust.

OTSENE PIKSELÖÖK

- 27 Hüvitatakse kahju, mille on tekitanud vahetult kindlustatud eset tabanud pikselööök, mis põhjustab kindlustatud esemele nähtavaid kahjustusi (purustusi) või tulekahju.
 - 27.1 Erinevalt punktist 27 hüvitatakse pikselöögi poolt kindlustatud inventarile, seadmetele ja kaubale tekkinud kahjustuste likvideerimise kulud ka juhul, kui pikselööök tabab hoonet, kus kindlustatud ese asub.

Otsese pikselöögi välistused

- 28 Hüvitamisele ei kuulu pikselöögiga kaasnenud elektritoite katkemisest või elektrivoolu kõikumisest (sealhulgas ülepingest) tekkinud kahju, kui tulekahju ei ole tekkinud.

PLAHVATUS

- 29 Hüvitatakse kahju, mille on tekitanud plahvatus.
- 30 Plahvatus on suure energiahulga järsu vabanemise tõttu tekkinud lööklaine, mis tekitab varale silmnähtavaid kahjustusi.

Plahvatuse välistused

- 31 Hüvitamisele ei kuulu:
 - 31.1 kahju, mis on tekkinud lõhkeainelaos toimunud plahvatuse tagajärjel;
 - 31.2 kahju, mis on põhjustatud professionaalsetest lõhkamis- ja kaevetöödest, olenemata tööde teostajast;
 - 31.3 sisepõlemismootori plahvatusest tekkinud kahju antud mootorile endale;
 - 31.4 kahju, mis on tekkinud plahvatanud seadmele, torule, suletud rõhukindale nõule või mahutile endale.

ÕHUSÕIDUKI POOLT TEKITATUD KAHJU

- 32 Hüvitatakse kahju, mille on tekitanud õhusõiduki või selle osade allakukkumine.

TORUSTIKU LEKE

- 33 Torustiku leke on vedeliku, auru või gaasi ootamatu ja äkiline vahetu väljavoolamine vigastatud või katkiseist tehnosüsteemi torustikust, mahutist või seadmest.
- 34 Hüvitatakse kahju, mille on tekitanud:
- 34.1 hoonesisese statsionaarse tehnosüsteemide torustiku, mahuti või seadme vigastuse või katkimineku tõttu väljavoolanud vedelik või gaas;
 - 34.2 hoonesisese kolmanda isiku kasutuses oleva statsionaarse tehnosüsteemide torustiku sulgemata avast väljavoolanud vedelik;
 - 34.3 hoone sisekanalisatsioonisüsteemi ummistuse tagajärjel väljavoolanud heit- või reovesi.
 - 34.4 Lisaks hüvitatakse torustiku lekke kindlustusjuhtumi korral:
 - 34.4.1 torustiku lekkekoha tuvastamiseks hoone konstruktsioonide avamise kulud ning sulgemise ja taastamise kulud;
 - 34.4.2 torustiku lekke põhjustanud hoone tehnosüsteemi ja torustiku remondiga seotud kulud **500 euro** ulatuses kindlustusjuhtumi ja kindlustusperioodi kohta kokku.
 - 34.5 Juhul, kui tegemist ei ole torustiku lekke kindlustusjuhtumiga, hüvitatakse **pakettkindlustuse** ja **koguriskikindlustuse** kindlustuskaitse korral torustiku lekkekoha tuvastamiseks hoone konstruktsioonide avamise kulud ning sulgemise ja taastamise kulud **500 euro** ulatuses kindlustusjuhtumi ja kindlustusperioodi kohta kokku.

Torustiku lekke välistused

- 35 Hüvitamisele ei kuulu:
- 35.1 ummistuse kõrvaldamiseks ja torustiku puhastamiseks tehtud kulutused, kui hoone tehnosüsteemi torustik ise remonti ei vaja;
 - 35.2 seadmesisese osast väljavoolanud vedelikust või gaasist seadmele või mahutile endale tekkinud kahju;
 - 35.3 hoonevälisest torustikust väljavoolanud vedeliku tõttu tekkinud kahju;

Näide: Hooneväline vihmaveetoru on lehtede tõttu ummistunud ning seetõttu tungib vihmavesi läbi katusekonstruktsioonide hoonesse. See ei ole kindlustusjuhtum.
 - 35.4 üleujutuse korral väljaspool hoonet asuva veevärgi või kanalisatsioonirikke, ebapiisava läbilaskevõime, mittetöötamise (näiteks ummistuse) tagajärjel tekkinud kahju. Sellised looduslikest teguritest tingitud kahjud kuuluvad hüvitamisele **üleujutuse lisakaitse** (punktid 52-53) kindlustusvariandi järgi.

VARAVASTASED TEOD

- 36 Hüvitatakse kahju, mis on tingitud:
- 36.1 kindlustatud eseme kadumisest varguse või röövi tagajärjel;
 - 36.2 vandalismist ehk kindlustatud eseme õigusvastasest kahjustamisest või hävitamisest kolmanda isiku poolt;
 - 36.3 maismaasõidukiga tahtliku kahju põhjustamisest kolmanda isiku poolt, kui see ei kuulu hüvitamisele liikluskindlustuse seaduse alusel.
- 37 Punktis 36 nimetatud juhtudel peab kindlustusvõtja esitama politseile kirjaliku või digitaalselt allkirjastatud avalduse väärteo- või kriminaalmenetluse algatamiseks.
- 38 Varguse, röövi ja asja tahtliku kahjustamise või hävitamise mõistete tõlgendamisel ja sisustamisel lähtutakse karistusseadustikus nimetatud mõistetele antud sisust.
- 39 Punktis 36 nimetatud varavastaste tegude kvalifitseerimisel lähtub Seesam kriminaal- või väärteomenetluses neile antud kvalifikatsioonist.
- 40 Lisaks punktides 36.1-36.3 märgitule hüvitatakse **2000 euro** ulatuses kindlustusjuhtumi kohta lukkude ümberkodeerimise, uuendamise või uue lukusüsteemi paigaldamisega seotud kulud, kui kindlustatud eseme või selle osa võti väljus kindlustusvõtja valdusest röövi või varguse tagajärjel ning edasiste kahjude ennetamiseks on vajalik antud kulutusi teha.

TORM

- 41 Hüvitatakse kahju, mille on tekitanud:
- 41.1 torm;
 - 41.2 rahe;
 - 41.3 tormi tõttu kindlustatud esemele langenud puu või muu ese.
- 42 Torm on käesolevate tingimuste mõistes tuulepuhang, mille tugevus on vähemalt 18 meetrit sekundis vastavalt kindlustuskohale lähima ilmavaatlusjaama andmetele ning mille tagajärjel on kindlustatud ese saanud otseseid ja silmnähtavaid tormist põhjustatud iseloomulikke purustusi.

Tormi välistused

- 43 Hüvitamisele ei kuulu:
- 43.1 kahju, mille on tekitanud hoone sulgemata avade või hoone piirdetarindite kaudu hoonesse tunginud sademed, välja arvatud juhul, kui avad tekkisid tormi tagajärjel;
 - 43.2 kahju, mille on põhjustanud mistahes üleujutus, sealhulgas veekogu veepinna tõus, lainetus tormituule tagajärjel, jää liikumine või kuhjumine, kõrgvesi lume sulamisel, paduvihm. Sellised kahjud kuuluvad hüvitamisele **üleujutuse lisakaitse** (punktid 52-53) variandi järgi.
 - 43.3 tormiga kaasnenud elektritoite katkemisest või elektrivoolu kõikumisest (sealhulgas ülepingest) tekkinud kahju.

KOGURISK

- 44 Hüvitatakse otsene varaline kahju, mille otseseks põhjuseks on ootamatu ja äkiline sündmus, mis ei ole välistatud käesoleva kindlustustingimuste punktides 31-43 ja 61-94, arvestades järgmisi erandeid.
- 45 **Erinevalt** punktist 79 hüvitatakse varaline kahju, mille on tekitanud:
- 45.1 ala- või ülepinge, voolukõikumine, maandusviga, seadmeväline lühis või muu **välistest** teguritest tingitud elektriline või magnetiline mõju;
 - 45.2 pikselöögi ülekandumine elektrivõrgu või elektromagnetilise keskkonna kaudu;
 - 45.3 elektrienergia ette teatamata katkestus.
- 46 **Erinevalt** punktist 82 hüvitatakse üksnes esmakordselt läbi hoone väliskonstruktsioonide voolanud vee poolt tekitatud kahju, sealhulgas jää või lume sulamisest tekkinud kahju. Ei hüvitata järgmistel kordadel samast hoone piirkonnast läbi konstruktsioonide voolanud vee tõttu tekkinud kahju.
- 47 **Erinevalt** punktist 86 hüvitatakse lühiajalisest lume- või jäämassi raskusest, liikumisest või kukumisest tekkinud kahju teisele kindlustatud esemele või selle osale.

TÄIENDAVALD LISAKINDLUSTUSKAITSE VARIANDID

KLAASI LISAKAITSE

- 48 Hüvitatakse kahju, mis on tingitud reklaamrajatise või ehitise kohtkindlalt paigaldatud klaaside ootamatust ja äkilisest purunemisest välise sündmuse tõttu.
- 49 Klaaspinnaga on võrdsustatud ka klaasi asemel kasutatavad plastmaterjalid, näiteks polükarbonaat ja akrüülplast.
- 50 Lisaks punktis 48 märgitule hüvitatakse klaasidele paigaldatud tekstide, maalingute ja kleepribade taastamiskulud.

Klaasi lisakaitse välistused

- 51 Hüvitamisele ei kuulu:
- 51.1 kahju, mille tagajärjel on klaasi pealispind kriimustunud, määrdunud või väiksema läbipaistvusega, kuid mis ei takista klaaspinna sihtotstarbelist kasutamist;
 - 51.2 kahju, mis on tingitud klaasi purunemisest kindlustusvõtja tahtluse või hooletuse tõttu.

ÜLEUJUTUSE LISAKAITSE

52 Hüvitatakse kahju, mille on tekitanud looduslik üleujutus. Looduslikuks üleujutuseks loetakse loodusnähtuste tõttu (näiteks torm, sademed, veekogu üleujutus) tekkinud erakorralist veetaseme tõusu maapinnal sellises ulatuses, mille korral maapind ning projektikohaselt rajatud kuivendussüsteem (sealhulgas ka drenaaži- ja kanalisatsioonisüsteem) ei suuda veehulka vastu võtta.

Näide: Igakevadine üleujutusvesi tungib läbi ehitise konstruktsioonide. See ei ole kindlustusjuhtum, sest igakevadine üleujutus on perioodiliselt korduv ja seega ettenähtav sündmus.

Üleujutuse lisakaitse välistused

53 Hüvitamisele ei kuulu:

- 53.1 kahju, mis on tekkinud läbi ehitise konstruktsioonide või tehnosüsteemide tunginud vee või muu vedeliku tõttu ja mis ei ole põhjuslikus seoses loodusliku üleujutusega;
- 53.2 kahju, mis on tekkinud vee äravoolutorustiku või -süsteemi, kanalisatsiooni või veetorustiku ehitusliku või projekteerimisvea tagajärjel;
- 53.3 kahju, mis on tingitud tammi või muu kaitserajatise purunemisest.

SEADMERIKKE LISAKAITSE

54 Hüvitatakse varaline kahju, mis on tingitud seadme enda **sisemisest** ootamatust ja äkilisest elektrilisest või mehaanilisest rikkest.

Seadmerikke lisakaitse välistused

55 Hüvitamisele ei kuulu:

- 55.1 kahju, mis on tekkinud masina või seadme tavapärasest füüsilisest kulumisest, korrosioonist, katlakivist, tavailmastikutingimuste mõjust või püsivalt keemiliselt agressiivsest keskkonnast;
- 55.2 korralise hoolduse ja tehnilise teenindamisega kaasnev kulu;
- 55.3 kaasnevad kahjud, näiteks saamata jäänud tulu või kauba rikkemise kahju;
- 55.4 vibratsioonist tingitud kahju;
- 55.5 kahju, mille põhjuseks on vigane programm, programmeerimisviga, teabe kustutamine, arvutiviirus või magnetvälja mõjul andmete kahjustada saamine või kaotsimine;
- 55.6 korralise ja etteteatatud vee-, gaasi- või elektrivarustuse katkestuse tagajärjel tekkinud kahju;
- 55.7 raskest hooletusest tingitud kahju;
- 55.8 kahju, mille eest vastutab seaduse või lepingu alusel kolmas isik, näiteks seadme tootja, edasimüüja, seadet hooldanud isik, võrquettevõtja.

MAJANDUSTEgevuse jätkamise kulude lisakaitse

56 Hüvitatakse poliisile märgitud kindlustussumma ulatuses kindlustusjuhtumi tagajärjel majandustegevuse jätkamiseks kindlustusvõtjale tekkinud põhjendatud järgnevad lisakulud:

- 56.1 ajutiste ruumide, seadmete ja muu vallasvara rendiga kaasnevad kulud;
- 56.2 kolimiskulud;
- 56.3 klientide uuest asukohast teavitamisega kaasnevad kulud.

Majandustegevuse jätkamise kulude lisakaitse välistused

57 Hüvitamisele ei kuulu kahjujuhtumi tagajärjel tekkinud kasumi ja käibe vähenemine.

ÜÜRITULU KAOTUSE NÕUDE LISAKAITSE

58 Hüvitatakse kindlustusjuhtumi tagajärjel kindlustatud esemeks oleva ja kindlustusjuhtumi ajal välja üüritud hoone, hoone karbi või hoone reaalosa kasutuskõlbmatuks muutumisega kaasnev saamata jäänud üüritulu poliisil toodud kindlustussumma ulatuses järgnevatel tingimustel:

- 58.1 üüritulu arvutamise aluseks võetakse kindlustusvõtja poolt üürnikuga sõlmitud üürilepingus toodud summa, mida üürnik oleks pidanud kindlustusvõtjale üüritud ruumide eest igakuiselt tasuma;

- 58.2 üürilepingus märgitud summa hüvitatakse kindlustusvõtjale ajaperioodi eest, mil kindlustatud hoonet või selle osa pole võimalik kasutada kindlustusjuhtumi tagajärjel;
- 58.3 kindlustusvõtja peab Seesamile kindlustushüvitise arvestamiseks esitama üürilepingu ning muud üüritulu laekumist ja selle suurust tõendavad tõendid (näiteks üüritulu saamist tõendavad pangaväljavõtted);
- 58.4 kindlustusvõtja on kohustatud pärast kindlustusjuhtumi toimumist viivitamata kindlustatud esemeks oleva hoone, hoone karbi või reaalosa taastama;
- 58.5 juhul, kui kindlustusvõtja rikub punktides 58.3 ja 58.4 nimetatud kohustusi, loeb Seesam seda kahju suurendavaks käitumiseks, mis annab Seesamile õiguse vähendada üüritulu kaotuse korral makstavat kindlustushüvitist proportsionaalselt kindlustusvõtja kohustuse rikkumisega kaasneva kahju ulatusega;
- 58.6 kui poliisi järgi kohaldatakse lisaks käesolevatele tingimustele ärikatkestuskindlustuse või muid tingimusi, millega on kindlustatud üüritulu kaotus, siis käesolevaid tingimusi ei rakendata, vaid rakendatakse muid tingimusi, millega on kindlustatud üüritulu kaotus.

Üüritulu kaotuse nõude lisakaitse välistused

- 59 Hüvitamisele ei kuulu:
 - 59.1 tasumisele kuuluvad kommunaalmaksud, viivised, leppetrahvid;
 - 59.2 rentnikele asenduseluruumi leidmiseks tehtavad kulutused.

ÜLDISED VÄLISTUSED

- 60 Punktides 61-94 nimetatud välistused kehtivad kõigi kindlustuskaitse variantide korral, kui poliisile pole märgitud teisiti.

Tahtlikult tekitatud kahju

- 61 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on tekitatud kindlustusvõtja, kindlustusvõtja juhtorgani liikmete või mistahes muudel õiguslikel alustel kindlustatud eset kasutatavate isikute poolt tahtlikult.

Ettenähtav kahju

- 62 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis ei ole tingitud ootamatust ega äkilisest sündmusest. Äkiline ja ootamatu sündmus on sündmus, mis leiab aset ootamatult ehk äkiliselt ja mille toimumist või sellest tingitud kahju ei saa kindlustusvõtja mõjutada ning selle toimumine kindlustusperioodil ei ole kindlustusvõtjale teada.
- 63 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis oli tekkinud enne kindlustuslepingu sõlmimist või mille tekkimine oli kindlustuslepingu sõlmimise ajal ettenähtav.

Pikaajaline protsess

- 64 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on tingitud aegamööda toimuvast protsessist (näiteks kulumine, kriimustumine, korrodeerumine, katlakivi, materjali väsimine, kõdunemine, seenhaigus, majavamm, hallitus, kondenseerunud niiskus ja muud aegamööda toimuvad protsessid).
- 65 **Erandina** hüvitatakse **torustiku lekke** (punktid 33-35) ja **koguriski** (punktid 44-47) kindlustusjuhtumite korral punktis 64 märgitud põhjuste tagajärjel kahjustunud kindlustatud eseme selle osa poolt teisele korras olevale kindlustatud esemele või selle osale tekkinud kahjustuste taastamiskulud.
Näide: Amortiseerunud katus lekib ja läbi katusekonstruktsiooni esmakordselt imunud vesi rikub ruumi siseviimistluse. Juhul, kui kindlustusvõtja on koguriskikindlustuse variandiga kindlustanud ruumide siseviimistluse, hüvitab Seesam siseviimistluse taastamise kulud, kuid ei hüvita amortiseerunud katuse parandamisega kaasnevaid kulusid.

Loomulik kulumine

- 66 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on tingitud kindlustatud eseme kuluvate osade tavapärasest kulumisest tööprotsessi käigus, näiteks lambid, klapid, kaitsmed, juhtmed, ventiilid, kangad, lindid, rihmad, trossid, ketid, torud.
- 67 Hüvitamisele ei kuulu kahju ja kulutused, mis on tekkinud kindlustatud eseme tööks vajaminevate ainete (näiteks õlid, kütused, määrdeained, vedelikud) kasutamisest, ebapiisavusest või väljavoolamisest.
- 68 Punktides 66 ja 67 nimetatud vara taastamiskulud hüvitatakse juhul, kui kahju on tekkinud kindlustusjuhtumi tagajärjel.

Mittekohane paigaldus-, remondi- või ehitustöö

- 69 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on tingitud ebakvaliteetsest või mittekohasest ehitus- või remonditööst, ebakvaliteetsete või sobimatute materjalide või detailide kasutamisest.
- 70 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on tingitud vigasest või mittekohasest projektist, joonisest, arvutusest, juhiseist või nõuandest.
- 71 **Erandina** hüvitatakse **torustiku lekke** (punktid 33-35) ja **koguriski** (punktid 44-47) kindlustusjuhtumite korral punktides 69 ja 70 märgitud põhjuste tagajärjel kahjustunud kindlustatud eseme või selle osa poolt teisele korras olevale kindlustatud esemele või selle osale tekkinud kahjustuste taastamiskulud.
- Näide:** Ebakvaliteetselt ehitatud rõdupiire kahjustab kukkumise käigus hoone välisfassaadi. Juhul, kui kindlustusvõtja on koguriskikindlustuse variandiga kindlustanud hoone või hoone karbi, hüvitab Seesam välisfassaadi taastamise kulud, kuid ei hüvita vigase rõdupiirde parandamisega kaasnevat kulusid.

Kindlustuskohas toimuv ehitustöö

- 72 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on tingitud ehitustöödest või mille tekkimisele on kaasa aidanud kindlustuskohas toimunud ehitustööd.
- 72.1 Ehitustöödeks loetakse ehitise püstitamist, laiendamist, rekonstrueerimist, ehitise piirdekonstruktsioonide muutmist ja kande- ja jäigastavate konstruktsioonide muutmist ning asendamist, tehnosüsteemi või selle osade ulatuslikku muutmist, ehitise lammutamist.
- 72.2 Ulatuslikuks muutmiseks loetakse rohkemates kui ühes ruumis läbiviidavaid töid.
- 72.3 Remonditöödeks loetakse tapetseerimist, värvimist, põrandakatte, akende või uste vahetust ja neid ei loeta käesolevate tingimuste mõistes ehitustöödeks.

Vara säilitamine ja hooldamine

- 73 Hüvitamisele ei kuulu kahju ja kulutused, mis on tingitud kindlustatud eseme tavapärasest säilitamisest, korrashoiust, uuendamisest, parendamisest, seadistamis- või hooldustöödest ja hooldusega seotud detailide vahetamisest või remontimisest.
- 74 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on tingitud kasutus- või hooldusjuhendi või tootja ettenähtud nõude täitmata jätmisest või mittekohasest täitmisest, näiteks korralise hoolduse ettenähtud ajal tegemata jätmise või kauba ladustamine mittesobivas keskkonnas.
- Näide:** Hoone kanalisatsioonisüsteem on umbes, kuid torustiku lekke kindlustusjuhtumit ei ole toimunud. Seesam ei hüvita kanalisatsioonisüsteemi puhastamisega kaasnevat kulusid.

Installeerimine, testimine, katsetamine

- 75 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on tingitud monteerimisest, demonteerimisest, seadistamisest, katsetamisest või proovikäitamisest.

Esteetilised vead

- 76 Hüvitamisele ei kuulu esteetilise iseloomuga puudused, mis ei takista kindlustatud eseme sihtotstarbelist kasutamist, näiteks kriimustused, mõlgid, täkked, plekid, kulumisjäljed.

Kauba omaduste muutumine

- 77 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on tingitud kauba riknemise, ülessulamise või omaduste muutumise tõttu.

Energiaallika katkemine

- 78 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on tingitud seadme tööks vajaliku elektri, gaasi, vee, kütte, auru või muu energiaallika katkemisest, kui selline katkestus ei ole tingitud kindlustusjuhtumi toimumisest.
- Näide:** Elektritrite katkemise tõttu ei suuda külmhoone seadmed hoida kauba säilitamiseks vajalikku temperatuuri ja seetõttu rikneb külmhoones asuv kaup. Seesam ei hüvita kauba asendamisega kaasnevat kulusid.

Elektrihäire

- 79 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on tingitud ala- või ülepingest, voolukõikumisest, maandusveast, seadmevälisest lühisest või muudest välistest teguritest tingitud elektrilistest või magnetilistest mõjudest. Antud välistust ei rakendata **koguriski** (punktid 44-47) kindlustuskaitse variandi korral.

Seadmerike

- 80 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on tingitud seadme enda sisemisest elektrilisest või mehaanilisest rikkest või häirest. Antud välistust ei rakendata **seadmerikke lisakaitse** (punktid 54-55) kindlustusvariandi korral.

Vajumine ja pragunemine

- 81 Hüvitamisele ei kuulu kahju mis on tingitud maapinna, ehitise või selle osade vajumisest, pragunemisest, paisumisest, kokkutõmbumisest, vibratsioonist või liikumisest.

Vee tungimine hoonesse

- 82 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on tekkinud läbi ehitise väliskonstruktsiooni sisse tunginud veest või muust vedelikust. Antud välistust ei rakendata **koguriski** (punktid 44-47) kindlustusjuhtumi ja **üleujutuse lisakaitse** (punktid 52-53) kindlustusvariandi korral.

Veekogu veepinna tõus

- 83 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mille on tekitanud mistahes üleujutus, sealhulgas veekogu veepinna tõus, jää liikumine või kuhjumine, lume sulamisest tingitud kevadine kõrgvesi. Antud välistust ei rakendata **üleujutuse lisakaitse** (punktid 52-53) kindlustuskaitse korral.

Elusloodus

- 84 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on tingitud loomadest, lindudest, putukatest ja mikroorganismidest, sealhulgas taimekahjuritest ja haigustekitajatest.
- 85 **Erandina** hüvitatakse **koguriski** (punktid 44-47) ja **klaasi lisakaitse** (punktid 48-51) kindlustusjuhtumite korral punktis 84 loetletud elusolendite poolt põhjustatud löögi tagajärjel kindlustatud esemele või selle osale tekkinud kahju.

Jää ja lume raskus

- 86 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on tingitud jää liikumise või jää ja/või lume raskuse tagajärjel. Antud välistust ei rakendata koguriski (punktid 44-47) kindlustuskaitse variandi korral.

Näide: Jää kukub hoone katuselt ja tekitab hoone küljes asuvale õhksoojuspumbale kahjustused. Juhul, kui kindlustusvõtja on kindlustanud hoone koguriski kindlustuskaitsega ning järginud punktis 175 sätestatud ohutusnõudeid, hüvitab Seesam õhksoojuspumbale tekkinud kahju.

Kindlustatud eseme kaotsimine

- 87 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on tingitud kindlustatud eseme kadumisest, unustamisest või kaotamisest, sealhulgas vara puudujäägi avastamisest inventuuri käigus.
- 88 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on tingitud kindlustatud eseme kahjustumisest või kadumisest muude süütegude tõttu kui vargus, rööv või vandalism.

Lepinguline vastutus

- 89 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mille eest vastutab lepinguliselt kolmas isik, näiteks tootja, töövõtja, edasimüüja, ehitaja, paigaldaja või hoolduse teostanud isik.

Garantii

- 90 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis kuulub hüvitamisele kindlustatud esemele antud garantii alusel.

Trahvid, viivised, intressid ja muud mittevaralised kahjud

- 91 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on tingitud lepinguliste kohustuste rikkumisest, sealhulgas saamata jäänud tulu, leppetrahvid, viivised ja intressid.

Epideemia

- 92 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on tingitud nakkushaiguse puhangust või epideemiast, ettevõtete või riikide poolt nakkushaiguse puhangu või epideemia tõrjeks kasutusele võetud meetmetest ja nakkushaiguse puhangust või epideemiast põhjustatud häiretest ettevõtete tavapärasel toimimises.

Infotehnoloogiaseadmete rikked

- 93 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on tingitud vigasest programmist, programmeerimisveast, teabe kustutamisest, arvutiviirusest või magnetvälja mõjul andmete kahjustada saamisest või kaotsiminekest;
- 94 Hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on tingitud ebaseaduslikul teel arvutiandmetesse sekkumisest, arvutisüsteemi toimimise takistamisest, terminalseadme identifitseerimisvahendi ebaseaduslikust kõrvaldamisest või muutmise ning lunavararünnakutest.

KAHJU ÄRAHOIDMISEST, LAMMUTUS- JA KORISTUSTÖÖDEST NING ÕIGUSAKTIDEST TULENEVAD KULUD

- 95 Kindlustusjuhtumi korral hüvitatakse lisaks varalisele kahjule:
- 95.1 mõistlikud kahju ärahoidmise või vähendamise kulud, isegi kui need ei ole andnud soovitud tulemust;
- 95.2 kindlustatud eseme lammutamise ja koristamise kulud ning lammutus- ja koristusprahi äraveoks vajalikud kulud;
- 95.3 kulud, mis tuleb kanda kindlustatud eseme taastamisel ametivõimude nõuete ja ettekirjutuste täitmiseks.
- 95.4 kindlustusjuhtumijärgsed kindlustuskoha territooriumi haljastuse taastamise kulud **5000 euro** ulatuses.
- 96 Punktides 95.2 ja 95.3 loetletud põhjendatud kulud hüvitatakse kuni 10% ulatuses kindlustatud eseme kindlustussummast, maksimaalselt **150 000 euro** ulatuses.
- 97 Punktis 95 loetletud põhjendatud kulud hüvitatakse ka siis, kui varalise kahju ja punktides 95.1-95.4 loetletud kulude kogusumma ületab kindlustussummat.

KINDLUSTUSVÄÄRTUS JA KINDLUSTUSSUMMA

- 98 Kindlustussumma on suurim väljamakstav summa kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju hüvitamiseks vastavalt kindlustuslepingule.
- 99 Kindlustushüvitise väljamaksmisel kindlustussumma ei vähene.
- 100 Kindlustatavate esemete kindlustussumma määrab kindlustusvõtja lähtudes kindlustusväertusest ja selle võimalikest muutustest kindlustusperioodi jooksul.
- 101 Käibemaksuseaduse alusel kindlustusvõtjale tagastatavat käibemaksu osa ei hüvitata.

EHITISE KINDLUSTUSVÄÄRTUS

- 102 Ehitise kindlustusväertuseks on taastamisväertus ehk ehitusmaksumus, mis kulub ehitise taastamiseks kindlustuskohas, võttes arvesse ehitise seisuhetke vahetult enne kindlustusjuhtumit.
- 103 Kui ehitise kulum on üle 50%, on kindlustusväertuseks jääkväärtus ehk taastamisväertus, mida on vähendatud ehitise kulumiga ehk vanuse ja amortisatsiooni tõttu kaotatud väärtuse võrra.
- 104 Kindlustusväertust määrates peab kindlustusvõtja arvestama kindlustussumma hulka vaid neid osi, mida käesolevate tingimuste mõistes loetakse ehitise osadeks.

Kindlustusperioodil lisanduvad ehitise osad

- 105 Kindlustuskaitse laieneb kindlustusperioodi jooksul ehitistele lisatud osadele, mis täiendavad ehitise funktsiooni ja on käesolevate tingimuste alusel kindlustatavad vastavalt ehitise osana.
- 106 Kindlustusperioodil lisanduvate ehitise osade kindlustussumma on 10% vastava ehitise kindlustussummast, maksimaalselt **20 000 eurot** kindlustusperioodi kohta.

INVENTARI JA SEADMETE KINDLUSTUSVÄÄRTUS

- 107 Inventari ja seadmete kindlustusväärtuseks on taassoetamisväärtus ehk uue sama tüüpi ja/või samasuguste omadustega vara soetamismaksumus vahetult enne kindlustusjuhtumi toimumist.
- 108 Kui inventari või seadmete kulum ehk vanuse ja amortisatsiooni tõttu kaotatud väärtus on üle 50%, on kindlustusväärtuseks turuväärtus ehk sama tüüpi ja/või samasuguste omadustega vara taassoetamismaksumus vahetult enne kindlustusjuhtumi toimumist.
- 109 Kui sama tüüpi ja/või samasuguste omadustega uut vara ei ole saada, määratakse kindlustusväärtus võimalikult sarnase omadustega uue vara põhjal.
- 110 Kindlustusväärtuse hulka tuleb arvestada ka transpordi- ja paigalduskulud.

Kindlustusperioodil juurde soetatud inventar ja seadmed

- 111 Kindlustusperioodil juurde soetatud inventar ja seadmed on koos muu vallasvaraga automaatselt kindlustatud.
- 112 Kindlustusperioodil juurde soetatud inventari ja seadmete kindlustussumma on 10% poliisil märgitud inventari ja seadmete kindlustussummast, maksimaalselt **20 000 eurot** kindlustusperioodi kohta.
- 113 Kui inventar ja seadmed on kindlustatud nimekirja alusel, on kindlustusperioodil juurde soetatud inventar ja seadmed kindlustatud vaid erikokkuleppel, mis peab olema märgitud poliisile.

KAUBA KINDLUSTUSVÄÄRTUS

- 114 Kauba kindlustusväärtuseks on asendusväärtus või taastootmisväärtus ehk samaväärse kauba suurim asendamise maksumus kindlustuskohas kindlustusperioodi jooksul.

Näide: Kindlustusvõtjal on novembris laos 20 000 kaubaartiklit ja juunis 50 000 kaubaartiklit. Võimaliku alakindlustuse vältimiseks tuleks kauba kindlustussumma määrata kõrgeima laotaseme ehk 50 000 kaubaartikli asendusväärtuse järgi.

Kindlustusperioodil juurde soetatud või toodetud kaup

- 115 Kindlustusperioodil lisandunud kaup on koos muu kaubaga automaatselt kindlustatud kuni 10% ulatuses poliisil märgitud kauba kindlustussummat arvestades, kuid mitte üle 20 000 euro kindlustusperioodi kohta.

KINDLUSTUSHÜVITIS JA KAHJU HÜVITAMINE

- 116 Kindlustushüvitis on rahasumma, mis makstakse välja kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud varalise kahju ja kindlustuslepingus kokkulepitud kulude hüvitamiseks.
- 117 Kui kindlustatud eseme taastamine või remontimine on tehniliselt võimalik ja majanduslikult otstarbekas, siis hüvitatakse kindlustatud ese remondimaksumus.

Omapastutus

- 118 Omapastutus on kindlustuslepingus määratud osa kahjust, mis jääb kindlustusvõtja enda kanda. Kindlustusvõtjal on omavastutus igas kindlustusjuhtumis ja Seesam seda ei hüvita.
- 119 Omapastutus arvestatakse kahjusummast maha viimasena, mitme omavastutuse samaaegse rakendumise korral arvestatakse kahjusummast maha vaid suurim omavastutus.
- 120 **Klaasi lisakaitse** (punktid 48-51) puhul rakendub eriomavastutus, mis märgitakse poliisile.

Alakindlustus

- 121 Kui kindlustuslepingus märgitud kindlustussumma on kindlustusväärtusest väiksem, on tegemist alakindlustusega. Alakindlustuse korral korrutatakse kahjusumma kindlustusobjekti kindlustussumma ja kindlustusväärtuse jagatisega.

Näide: Hoone kahjusumma on 20 000 eurot, hoone on kindlustatud summale 120 000 eurot, kuid tegelik kindlustusväärtus on 200 000 eurot. Omapastutuseks on määratud 600 eurot. Sellisel juhul on väljamakstava kindlustushüvitise suurus $20\,000 \times 120\,000 / 200\,000 - 600 = 11\,400$ eurot.

- 122 Alakindlustust arvestatakse juhul, kui kindlustussumma ja vara tegeliku väärtuse vahe on suurem kui 10%.

Ülekindlustus

- 123 Kui kindlustussumma on vara väärtusest suurem, on vara ülekindlustatud. Ülekindlustuse korral piirdub Seesami poolt makstav hüvitis tegeliku kahju suurusega.

Topeltkindlustus

- 124 Topeltkindlustusega on tegemist juhul, kui sama kindlustatud eset ja samasugune kindlustusrisk on kindlustatud korraga kahe või enama kindlustuslepingu alusel.
- 125 Topeltkindlustuse korral jagatakse vastutus kindlustuslepingute vahel nii, et kõikide hüvitiste kogusumma ei ületaks tegelikku kahju suurust.
- 126 Topeltkindlustuse ilmnemisel peab kindlustusvõtja teistest kindlustuslepingutest Seesamile viivitamatult teatama.

KINDLUSTUSVÕTJA KOHUSTUSED

KINDLUSTUSRISKI VÕIMALIKKUSE SUURENEMINE JA SELLEST TEATAMINE

- 127 Kindlustusriski võimalikkuse suurenemiseks loetakse selliste asjaolude muutumist, mis suurendavad kindlustusjuhtumi realiseerumise tõenäosust või tekkiva kahju suurust.
- 128 Kindlustusvõtja ei või pärast lepingu sõlmimist ilma Seesami nõusolekuta suurendada kindlustusriski ega lubada selle suurendamist isikute poolt, kelle eest ta vastutab.
- 129 Kindlustusriski võimalikkuse suurenemisest tuleb Seesamile viivitamatult teatada, välja arvatud juhul, kui kindlustusriski võimalikkuse suurenemise on põhjustanud üldteada asjaolu.
- 130 Kindlustusriski võimalikkuse suurenemiseks loetakse näiteks kindlustatud eseme:
- 130.1 rendile andmist;
 - 130.2 renoveerimist, rekonstrueerimist ja ehitustöid;
 - 130.3 kasutusotstarbe muutmist või kasutusest loobumist;
 - 130.4 valvesüsteemidest osalist või täielikult loobumist;
 - 130.5 suhtes kindlustuslepingus sätestatud, kindlustusriski puudutava eri- või lisatingimuse, ohutusnõude või muu kokkuleppe täitmata jätmist;
 - 130.6 suhtes enne kindlustuslepingu algust või selle kehtivuse ajal toimunud andmete muutumist, mida on küsitud kindlustuse sooviavalduses või muul kujul kindlustuslepingu sõlmimisel.
- 131 Kindlustusvõtja peab tagama, et tegevused kindlustatud hoones või rajatises oleksid kooskõlas sellele väljastatud kasutusloaga. Vajadusel tuleb viivitamatult sisse viia vajalikud muudatused, taotleda uue kasutusloa ning teavitada sellest Seesamit.
- 132 Kindlustusvõtja on kohustatud viivitamatult teavitama Seesamit kindlustusriski mõjutavatest asjaoludest kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis, kuid mitte hiljem kui 3 tööpäeva pärast kindlustusriski mõjutavast asjaolust teadasaamist.
- 133 Kui kindlustusvõtja rikub kohustust, mille eesmärgiks oli kindlustusriski realiseerumise võimalikkuse vähendamine, siis on Seesamil õigus vähendada kindlustushüvitist või keelduda kindlustushüvitise maksmisest juhul, kui kohustuse rikkumisel oli mõju kindlustusjuhtumi toimumisele ning Seesami täitmise kohustusele.
- 134 Kui kindlustusvõtja rikub kindlustusriski võimalikkuse suurenemisest teatamise kohustust, vabaneb Seesam kindlustuslepingu täitmisest täies ulatuses, kui kindlustusjuhtum toimub pärast ühe kuu möödumist ajast, mil Seesam oleks pidanud vastava teate kätte saama.

KINDLUSTUSVÕTJA KOHUSTUSED PEALE KINDLUSTUSJUHTUMI TOIMUMIST

- 135 Kindlustusjuhtumi toimumisel on kindlustusvõtja kohustatud:
- 135.1 võtma viivitamatult tarvitusele abinõud kindlustatud eseme päästmiseks, kahju suurenemise vältimiseks ja kahju vähendamiseks, küsides ja järgides seejuures kindlustusandja juhiseid;
 - 135.2 teatama juhtunust viivitamatult:
 - 135.2.1 politseile, kui kahtlustatakse kolmanda isiku tegevust, sh esitama politseile kirjaliku avalduse;
 - 135.2.2 päästeametile, kui tegemist on tulekahju või lõhkekeha plahvatusega;

- 135.2.3 muudel juhtudel vastavatele pädevatele asutustele või isikutele.
- 135.3 teatama kindlustusjuhtumist kindlustusandjale esimesel võimalusel pärast sellest teada saamist isiklikult või esindaja kaudu;
- 135.4 võimaluse korral hoidma kindlustusjuhtumi toimumiskoha puutumatuna kuni kindlustusandja korraldusteni;
- 135.5 täitma kindlustusandjalt saadud juhiseid;
- 135.6 esitama kahjustatud vara või selle jäänused kindlustusandjale ülevaatamiseks kindlustusjuhtumijärgses seisus ning mitte asuma kahjustatud vara taastama ega hävinud vara utiliseerima ilma kindlustusandja nõusolekuta;
- 135.7 esitama kindlustusandjale kogu tema käes oleva tõese teabe, mis on vajalik kindlustusandja lepinguliste kohustuste kindlaksmääramiseks, sh kõik dokumendid kahju tekkepõhjuste ja kahju suuruse kohta, samuti volitama kindlustusandjat hankima vajalikku teavet ja dokumente.
- 135.8 tegema kindlustusandjaga igakülgset koostööd kahju oluliste asjaolude (sealhulgas kahju põhjus ja suurus) võimalikult kiireks kindlakstegemiseks.

KINDLUSTUSVÕTJA TÕENDAMISKOHUSTUS

- 136 Kindlustusvõtjal on kohustus tõendada kindlustusjuhtumi toimumist, kahju tekkimist, kahju põhjust ning kahju suurust. Tõendamiskohustuse rikkumise korral puudub Seesamil kindlustushüvitise maksmise kohustus.

OHUTUSNÕUDED

- 137 Käesolevate ohutusnõuete näol on tegemist kindlustusvõtja lepinguliste kohustusega, mille eesmärgiks on vähendada kindlustusrisiki realiseerumise tõenäosust.

ÜLDISED OHUTUSNÕUDED

- 138 Kindlustusvõtja on kohustatud tagama, et kindlustatud isikutele, kindlustatud eseme seaduslikele valdajatele ja isikutele, kelle eest kindlustusvõtja vastutab, on teatavaks tehtud kindlustatud eset, kindlustuskohta ja seal tehtavaid tegevusi puudutavad õigusaktid, poliisil ja kindlustustingimustes toodud ohutusnõuded (sealhulgas Seesami üldistes lepingutingimustes toodud ohutusnõuded). Õigusaktidega on võimalik tutvuda Riigi Teataja kodulehe kaudu www.riigiteataja.ee.
- 139 Punktis 138 nimetatud isikud on kohustatud:
- 139.1 vara hoidma ja kasutama üksnes õigusaktides või käesolevates tingimustes ettenähtud viisil;
- 139.2 vara ja kaupa raamatupidamislikult arvele võtma ja hoidma, ladustama, laadima ja transportima üksnes õigusaktides või käesolevates tingimustes ettenähtud viisil ja piisavas pakendis;
- 139.3 tagama kindlustatud vara paigaldus-, kasutus- ja hooldustingimuste (sealhulgas tarbitava voolutugevuse, õhu niiskuse, temperatuuri) vastavuse maaletooja või valmistaja poolt etteantud juhistele, õigusaktidele, kindlustustingimustele ja -lepinguga kehtestatud normidele ja ohutusnõuetele;
- 139.4 võtma kasutusele mõistlikud ettevaatusabinõud kahju tekkimise ärahoidmiseks;
- 139.5 kahju tekkimisel võtma kasutusele mõistlikud ettevaatusabinõud kahju minimeerimiseks.
- 140 Kindlustatud ese ja selle osad peavad olema projekteeritud, ehitatud, paigaldatud ja kasutusse võetud nõuete kohaselt, nõuete puudumisel selliselt, et nende kasutamine ja hooldamine on ohutu inimestele, keskkonnale ja kindlustatud varale.

TULEOHUTUS

- 141 Kindlustusvõtja on kohustatud täitma kõiki õigusaktidega kehtestatud tuleohutuse nõudeid.
- 142 Tulekahjusignalisatsioon ja automaatne tulekustutussüsteem peab arvestama ruumi suurust ja eripära ning olema piisav, et katta kogu ruumi. Andurite tööpiirkond ei tohi olla varjatud mööbli, kaupade või muude esemetega.
- 143 Tulekahjusignalisatsiooni ja automaatset tulekustutussüsteemi tuleb regulaarselt kontrollida, hooldada ja vajadusel täiendada või uuendada. Kindlasti tuleb süsteemi kontrollida siis, kui esemeid on ruumis oluliselt ümber paigutatud. Tulekustutussüsteemile peab olema koostatud hooldusprogramm.

- 144 Tootmiseks kasutatavaid materjale, vedelikke ja gaase tuleb kasutada ja hoiustada vastavalt tootja juhiste ja kehtestatud ohutusnõuetele ja piirkogustele.
- 145 Kõiki suitsulõõre, ventilatsioonikanaleid ja muid äratõmbesüsteeme tuleb puhastada vähemalt kord aastas või vastavalt kasutuskooormusele tihedamini, vältimaks ladestunud rasvade, mustuse, tahma ja muu jääkaine süttimist.
- 146 Kütteseadmed peavad vastama ehitise või kütteseadme ehitusprojektile. Nende paigaldamisel tuleb jälgida neile määratud ohutuskaugusi.
- 147 Lahtised põrandaalused, tunnelid, seadmete alused ja muud taolised kohad tuleb perioodiliselt puhastada.
- 148 Ajutise kütteseadme kasutamisel tuleb arvestada seadme jaoks ettenähtud kaitseabinõude ja ohutusvahemaadega. Enne seadme kasutamist peab kontrollima seadme korrasolekut ja paigaldust.
- 149 Hoone seinte lähedusse ei tohi ladustada tuleohtlikke materjale, aineid, masinaid või seadmeid.
- 150 Tuletõkkeüksed peavad olema suletud, välja arvatud automaatselt toimivad tuletõkkeüksed, millele tuleb tagada takistamatu sulgumine ja fikseerumine kinnises asendis.
- 151 Ehitise vahekäigud, evakuatsiooniteed ja -väljapääsud tuleb hoida vabana.
- 152 Kindlustusobjekt peab olema varustatud esmaste tulekustutusvahenditega vastavalt kehtivatele normatiividele. Esmased tulekustutusvahendid, evakuatsioonitrepid ning -redelid peavad olema töökorras, siltidega varustatud ja asuma nähtaval ning kättesaadaval kohal.

TULETÖÖDE OHUTUSNÕUDED

- 153 Tuletööd on detaili või materjali kuumutamise või kuumenemisega, sädemete tekkimise või lahtise tule kasutamise tehtavad tööd. Näiteks kuuluvad tuletööde alla keevitustööd, metalli töötlemine ketaslõikuriga, bituumeni kuumutamine, kuumaõhupuhuri kasutamine või küttekoldevälise tule tegemine.
- 154 Tuletööd võib teha üksnes vastavat kvalifikatsiooni ja kutsetunnistust omav ning tööandjalt tuleohutustunnistuse saanud isik.
- 155 Tuletööde teostamisel tuleb juhendada tuletöödele õigusaktidega kehtestatud nõuetest.
- 156 Tuletööde tegemise ajal peab olema tagatud tuleohutus ja järelevalve, tuletööde lõppemisel tuleb tagada tuletöö koha pidev kontroll kuni tuleohtu äralangemiseni.
- 157 Tuletöö tegemiseks ajutises tuletöö kohas peab olema tuletöö luba.

VARGUSE- JA VANDALISMIOHU VÄHENDAMISE NÕUDED

- 158 Vallasvara ei tohi jätta järelevalveta või hoida lukustamata ruumis.
 - 158.1 Järelevalveks loetakse kohest ohu avastamist ning viivitamatut meetmete rakendamist ohuallika tõkestamiseks.
 - 158.2 Ruumid loetakse lukustatuks, kui aknad, ukSED ja muud avad on suletud nii, et hoonesse või ruumidesse pääsemine on võimalik vaid lukke või konstruktsioone lõhkudes või vägivalda kasutades.
- 159 Võtmeid või muid sissepääsu võimaldavaid vahendeid ei tohi jätta kõrvalistele isikutele nähtavasse kohta ega anda kõrvalistele isikutele. Sissepääsukoode tuleb kasutada selliselt, et kõrvalistel isikutel ei oleks võimalik neid teada saada.
- 160 Kindlustuskohast lahkumisel tuleb veenduda, et kõik kõrvalised isikud on sealt lahkunud.
- 161 Kui võti või isikukaart on kadunud või sattunud kõrvalise isiku kätte, tuleb lukk või signalisatsiooni- ja läbipääsukood koheselt ümber kodeerida või asendada ning isikukaardi kood muuta.
 - 161.1 Kõrvaline isik on isik, kellel ei ole õigust võtit või isikukaarti enda käes hoida ega kasutada, samuti kindlustatud eseme ruumidesse siseneda või seal viibida.
- 162 Kassaaparaadid ja -sahtlid tuleb töö lõpetamisel tühjendada ning jätta suletud ruumidesse lukustamata ja avatuna.
- 163 Seifid ja rahakapid tuleb kasutamise järel lukustada ning nende võtmeid ei tohi hoida seifi või rahakapiga samas ruumis.
- 164 Väljaspool tööaega peab kindlustatud vallasvara olema valvatud.

- 165 Vara loetakse valvatuks, kui täidetud on vähemalt üks alljärgnevatest tingimustest:
- 165.1 töökorras ja sisselülitatud valvesignalisatsioon kindlustatud eseme hoiuruumis, häire teate väljundiga turvaettevõttesse;
 - 165.2 töökorras ja sisselülitatud valvesignalisatsioon hoiuruumis, häire teate väljundiga vähemalt kahele pidevalt jälgitavale mobiiltelefonile;
 - 165.3 valve füüsilisest isikust valvuri poolt.
- 166 Valve on tegevus kindlustuskohas ja selle ümbruse jälgimisel ohuolukorra või ründe avastamiseks ja kõrvaldamiseks ning kindlustatud esemete puutumatus tagamiseks sissetungihäire süsteemi abil.
- 167 Töökorras valvesignalisatsioon tähendab süsteemi olekut, milles ei esine puudusi ega rikkeid.
- 168 Valvur on isik, kellel lasub vastavalt kirjalikule kokkuleppele kohustus teostada valveobjekti ja selle ümbruse jälgimist ohuolukorra või ründe avastamiseks ning tagada objekti puutumatus.
- 169 Turvaettevõtte on äriregistrisse kantud äriühing, kellel on litsents ja tegevusluba turvateenuste osutamiseks.

MUUD OHUTUSNÕUDED

- 170 Torustikku tuleb regulaarselt hooldada ja kaitsta külmumise eest. Torustik tuleb tühjendada veest, kui hoone või hoone reaalosa jäetakse külmal ajal ilma piisava kütte või järelevalveta.
- 171 Allpool maapinda asuvas ruumis olevat vara tuleb hoiustada vähemalt 10 cm kõrgusel põrandapinnast juhul, kui tootja kasutus- või ohutusjuhend ei näe ette teisiti.
- 172 Kui seadme või masina seiskumine võimaliku elektrikatkestuse korral võib põhjustada kahju, tuleb seade varustada valve- ja varusüsteemiga, mis tagab seadme või masina töö elektritoite taastamiseni.
- 173 Seadmeid tuleb paigaldada ja hooldada vastavalt valmistaja, maaletooja ja edasimüüja poolt antud ning õigusaktidega kehtestatud nõuetele ja juhistele.
- 174 Arvutite ja muude elektrooniliste seadmete süsteemi- ja rakendustarkvara ning nimetatud seadmetes sisalduvad andmed peavad olema kaitstud, varustades need lisaks originaalidele vähemalt kahe (kuupäevaga varustatud) koopiaga magnetlindil, andmekettal või muul infokandjal.
- 175 Talveperioodil tuleb pidevalt jälgida lume kogust ehitiste katustel ja liigne lumi ning jää eemaldada. Lumekihi paksus katusel ei tohi olla suurem kui 30 cm.